

การเรียนรู้การจัดการกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุ

จำนวน ๖ ชั่วโมง

ศูนย์การศึกษาอนุบาลและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองบุรีรัมย์

ความเป็นมา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้กล่าวว่า ประเทศไทยมีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่สังคมสูงวัยมากขึ้น โดยจำนวนประชากรวัยแรงงานลดลง สัดส่วนผู้สูงอายุในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีมากถึงร้อยละ ๒๐ ของประชากรทั้งหมดของประเทศ และผู้สูงอายุมักมีปัญหาสุขภาพ มีแนวโน้มอยู่คนเดียวสูงขึ้น รวมทั้งประสบภาวะยากลำบากสูงกว่าวัยอื่นทั้งหมด การพัฒนาผู้สูงอายุให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม มีคุณภาพ มีคุณค่า สามารถปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลง และเป็นพลังในการพัฒนาสังคม โดยส่งเสริมการสร้างรายได้และการมีงานทำในผู้สูงอายุ ควบคู่กับการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้สูงอายุ เพื่อการประกอบอาชีพและการพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง โดยนำความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งตนเอง โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อม และความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัยในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพ และสวัสดิการสังคม รวมถึงส่งเสริมให้มีงานทำ จะช่วยให้ผู้สูงอายุมีรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิต

ทั้งนี้ ในกลุ่มของผู้สูงอายุที่มีการประกอบอาชีพ ซึ่งลักษณะของอาชีพเป็นแนวทางเดียวกัน ได้ทำให้เกิดการรวมกลุ่มจากความสมัครใจ โดยกลุ่มมีข้อตกลงร่วมกันในการผลิตและจำหน่ายสินค้า ทำให้ต้องมีการบริหารจัดการกลุ่ม เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม ให้ดำเนินไปในทิศทางที่ดี และมีผลกำไรคุ้มค่ากับการลงทุน ตอบสนองการทำงานของสมาชิกกลุ่ม ให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพของแต่ละคน ศูนย์การศึกษาอนุบาลและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จึงได้จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้การจัดการกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุที่มีอาชีพในลักษณะเดียวกัน ได้ดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม เรียนรู้วิธีบริหารจัดการกลุ่ม มีการแบ่งหน้าที่ในการดูแล และจัดการกลุ่มอย่างเป็นรูปธรรม สามารถขับเคลื่อนงานอาชีพของกลุ่มให้ก้าวหน้าต่อไปได้ รวมถึงผลจากการทำกิจกรรม จะช่วยให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพกาย และจิตที่แข็งแรง เชลลการเชื่อมของสมอง สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณค่า และมีประโยชน์ต่อชุมชน อันเป็นการส่งเสริมแนวคิด “พหุพลัง” ได้แก่ การมีสุขภาพดี (Health) ความมั่นคง (Security) และ การมีส่วนร่วม (Participation) ของผู้สูงอายุ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน และสังคมต่อไปได้นาน ๆ

หลักการของหลักสูตร

การเรียนรู้การจัดการกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุ เป็นการพัฒนากลุ่มอาชีพเดิม หรือต่อยอดการประกอบอาชีพที่มีอยู่ โดยเน้นการให้ความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการกลุ่ม เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง สามารถดำเนินการได้ตามวิถี และศักยภาพของกลุ่ม โดยหลักการของหลักสูตรการเรียนรู้การจัดการกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุ จะประกอบด้วย

๑. เป็นหลักสูตรที่จัดทำเพื่อผู้สูงอายุที่ประกอบอาชีพในลักษณะเดียวกัน
๒. เป็นหลักสูตรที่ใช้สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่คณะจำนวน ระหว่างประชากรผู้สูงอายุ และประชากรวัยแรงงาน ในอัตราส่วน ๓ ต่อ ๑
๓. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบริหารจัดการตามบริบท ความพร้อม และศักยภาพของสมาชิกกลุ่ม

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจความหมายของกลุ่ม และการจัดตั้งกลุ่ม เพื่อการบริหารจัดการที่ตรงกับเป้าหมาย และวัตถุประสงค์
๒. เพื่อเรียนรู้การสร้างกติกา และข้อตกลงร่วมของกลุ่ม โดยการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และรับผิดชอบข้อตกลงร่วมกัน
๓. เพื่อให้เกิดแนวทางการบริหารจัดการของกลุ่มอาชีพ โดยสมาชิกภายในกลุ่ม

กลุ่มเป้าหมาย

- ประชาชนผู้สูงอายุ
- ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

- จำนวน ๖ ชั่วโมง
- ทฤษฎี จำนวน ๒ ชั่วโมง ๔๕ นาที
  - ปฏิบัติ จำนวน ๓ ชั่วโมง ๑๕ นาที

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ความรู้เบื้องต้นเรื่องกลุ่ม	- เพื่อให้ทราบความหมายของกลุ่ม - เพื่อให้รู้ และเข้าใจวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของกลุ่ม	๑. ความรู้เบื้องต้นเรื่องกลุ่ม ๒. ความหมายของกลุ่ม ๓. วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของกลุ่ม	- บรรยาย - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ - ชมวีดิทัศน์	๔๕ นาที	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒. ขั้นตอนการจัดตั้งกลุ่ม	- เพื่อให้ทราบขั้นตอนการจัดตั้งกลุ่ม - เพื่อให้รู้วิธีการระดมความคิดเห็นของคนในกลุ่ม - เพื่อให้ทราบวิธีการบริหารจัดการกลุ่ม	๑. ขั้นตอนการจัดตั้งกลุ่ม ๒. การสร้างข้อตกลงของกลุ่ม ๓. การบริหารจัดการกลุ่ม	- บรรยาย - ระดมความคิดเห็น - สร้างกติกาของกลุ่ม	๓๐ นาที	๔๕ นาที
๓. คณะกรรมการกลุ่ม และบทบาทหน้าที่	- เพื่อให้รู้หลักการพิจารณาคุณสมบัติของคณะกรรมการ - เพื่อให้ทราบบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ	๑. คณะกรรมการ และคุณสมบัติของคณะกรรมการ ๒. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ	- บรรยาย - ชมวีดิทัศน์	๑ ชั่วโมง	
๔. การคัดเลือกคณะกรรมการ	เพื่อให้รู้วิธีการคัดเลือกคณะกรรมการและการมอบหมายภารกิจ	๑. การคัดเลือก และวิธีการ ๒. การมอบหมายภารกิจตามบทบาทหน้าที่	- บรรยาย - คัดเลือกคณะกรรมการกลุ่ม - จำลองสถานการณ์บริหารของคณะกรรมการ	๓๐ นาที	๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที

สื่อการเรียนรู้

๑. วิทยากรบรรยาย
๒. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ / ระดมความคิดเห็น
๓. จำลองสถานการณ์
๔. วีดิทัศน์
๕. คู่มือ

การวัดประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้/การมีส่วนร่วม
๒. ประเมินผลความรู้/ความเข้าใจ

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. เรียนครบตามเนื้อหาหลักสูตร
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐